Problem: Inorganic Compound – Bài Tập Hợp Chất Vô Cơ

Nguyễn Quản Bá Hồng*

Ngày 25 tháng 4 năm 2023

Tóm tắt nội dung

[en] This text is a collection of problems, from easy to advanced, about *inorganic compound*, which is also a supplementary material for my lecture note on Elementary Chemistry, which is stored & downloadable at the following link: GitHub/NQBH/hobby/elementary chemistry/grade 9/lecture¹. The latest version of this text has been stored & downloadable at the following link: GitHub/NQBH/hobby/elementary chemistry/grade 9/inorganic compound².

Keyword. Inorganic compound.

[vi] Tài liệu này là 1 bộ sưu tập các bài tập chọn lọc từ cơ bản đến nâng cao về phản ứng hóa học, cũng là phần bài tập bổ sung cho tài liệu chính – bài giảng GitHub/NQBH/hobby/elementary chemistry/grade 9/lecture của tác giả viết cho Hóa Học Sơ Cấp. Phiên bản mới nhất của tài liệu này được lưu trữ & có thể tải xuống ở link sau: GitHub/NQBH/hobby/elementary chemistry/grade 9/inorganic compound.

Từ khóa. Hợp chất vô cơ.

Muc luc

^{*}Independent Researcher, Ben Tre City, Vietnam

e-mail: nguyenquanbahong@gmail.com; website: https://nqbh.github.io.

1 Oxide

1.1 Qualitative Problem – Bài tập định tính

Bài toán 1 ([An23], 1., p. 5). Nêu các base & acid tương ứng của các oxide: SO₂, SO₃, N₂O₅, CaO, K₂O, CuO, Mn₂O₇.

Bài toán 2 ([An23], 2., p. 5). Trong các oxide: CaO, Al₂O₃, NO, N₂O₅, CO₂, SO₂, MgO, CO, Fe₂O₃, oxide nào là oxide tạo muối.

Bài toán 3 ([An23], 3., p. 5). Cho các oxide: Na₂O, Fe₂O₃, Fe₃O₄, SO₃, CaO. Viết phương trình phản ứng (nếu có) khi cho các oxide này lần lượt tác dụng với nước, dung dịch NaOH, dung dịch HCl.

Bài toán 4 ([An23], 4.a, p. 6). Cho các chất sau: CaCl₂ (khan), P₂O₅, H₂SO₄ (đặc), Ba(OH)₂ (rắn), chất nào được dùng để làm khô khí CO₂? Giải thích bằng PTHH.

Bài toán 5 ([An23], 4.b, p. 6). Có 4 oxide riêng biệt: Na₂O, Al₂O₃, Fe₂O₃, MgO. Làm thế nào để có thể nhận biết được mỗi oxide bằng phương pháp hóa học với điều kiện chỉ được dùng thêm 2 chất?

Bài toán 6 ([An23], 6.b, p. 7). Làm thế nào để nhận ra sự có mặt của mỗi khí trong hỗn hợp gồm CO, CO₂, SO₃ bằng phương pháp hóa học. Viết các PTHH (nếu có).

1.2 Quantitative Problem – Bài tập định lượng

Bài toán 7 ([An23], 5.a, p. 6). Cho a g Na tác dụng với p g nước thu được dung dịch NaOH nồng độ x%. Cho b g Na₂O tác dụng với p g nước cũng thu được dung dịch NaOH nồng độ x%. Lập biểu thức tính p theo a,b.

Bài toán 8 ([An23], 5.b, p. 6). Khử hoàn toàn 3.2 g hỗn hợp CuO, Fe₂O₃ bằng H₂ tạo ra 0.9 g H₂O. Tính khối lượng hỗn hợp kim loại thu được.

Bài toán 9 ([An23], 6.a, p. 7). Cho 2.24 L CO₂ (dktc) tác dụng hoàn toàn với 25 g dung dịch NaOH 20%. Tính khối lượng muối tạo thành.

Bài toán 10 ([An23], 7.a, p. 8). Nung m g hỗn hợp chất rắn A gồm Fe₂O₃ & FeO với lượng thiếu khí CO thu được hỗn hợp chất rắn B có khối lượng 47.84 g & 5.6 L CO₂. Tính m.

Bài toán 11 ([An23], 7.b, p. 9). Cho 11.6 g hỗn hợp Fe₂O₃ & FeO có tỷ lệ số mol là 1 : 1 vào 300 mL dung dịch HCl 2M được dung dịch A. Tính nồng độ mol của các chất trong dung dịch sau phản ứng (thể tích dung dịch thay đổi không đáng kể).

Bài toán 12 ([An23], 8.a, p. 9). Nung nóng kim loại M trong không khí đến khối lượng không đổi thu được chất rắn N. Khối lượng của M bằng $\frac{7}{10}$ khối lượng của N. Tìm CTPT của N.

Bài toán 13 ([An23], 8.b, p. 9). Cho 1 oxide base tác dụng với dung dịch H₂SO₄ 24.5% thu được dung dịch 1 muối có nồng độ 32.2%. Tìm CTPT của oxide base.

Bài toán 14 ([An23], 9.a, p. 11). $D\tilde{a}n\ V$ L khi CO₂ (dktc) qua 250 mL dung dịch Ca(OH)₂ 1M thấy có 12.5 g $k\acute{e}t$ tủa. Tính V.

Bài toán 15 ([An23], 9.b, p. 11). Dùng khí H₂ để khủ a g oxide sắt. Sản phẩm hơi tạo ra cho qua 100 g acid H₂SO₄ 98% thì nồng độ acid giảm đi 3.405%. Chất rắn thu được sau phản ứng trên cho tác dụng hết với dung dịch HCl thấy thoát ra 3.36 L H₂ (đktc). Xác định CTPT oxide sắt.

Bài toán 16 ([An23], 10.a, p. 13). Để xác định CTPT oxide sắt người ta làm thí nghiệm như sau: Hòa tan a g oxide sắt thì cần 300 mL dung dịch HCl 3M. Cho toàn bộ a g oxide sắt nung nóng tác dụng với CO dư thu được 16.8 g sắt. Xác định CTPT oxide sắt.

Bài toán 17 ([An23], 10.b, p. 13). 1 loại đá vôi chứa 80% CaCO₃ & 20% tạp chất không bị phân hủy bởi nhiệt. Khi nung a g đá vôi trên thu được chất rắn có khối lượng bằng 75% khối lượng đá trước khi nung. (a) Tính hiệu suất phản ứng phân hủy CaCO₃. (b) Tính thành phần % khối lượng CaO trong chất rắn sau khi nung.

Bài toán 18 ([An23], 11.a, p. 14). Khử hoàn toàn 5.8 g 1 oxide sắt bằng CO ở nhiệt độ cao. Sản phẩm sau phản ứng cho qua dung dich nước vôi trong dư tao 10 g kết tủa. Xác đinh CTPT oxide sắt.

Bài toán 19 ([An23], 11.b, p. 14). Nung 1.5 tấn đá vôi chứa 85% CaCO₃ thì có thể thu được bao nhiều kg vôi sống? Biết hiệu suất phản ứng là 90%.

Bài toán 20 ([An23], 12.a, p. 15). Cho 7.84 g CaO tan hoàn toàn vào nước được dung dịch A. Dẫn 2.24 L khí CO₂ (đktc) vào dung dịch A. Tính khối lượng các chất sau phản ứng.

Bài toán 21 ([An23], 12.b, p. 15). Nung 1 tấn đá vôi thì thu được 428.4 kg vôi sống CaO. Hiệu suất quá trình nung vôi là 85%, tính tỷ lệ % khối lượng tạp chất có trong đá vôi.

2 Acid

2.1 Qualitative Problem – Bài tập định tính

Bài toán 22 ([An23], 24.a, p. 24). Bằng phương pháp hóa học, phân biệt 3 dung dịch: HCl, NaOH, Ba(OH)₂.

2.2 Quantitative Problem – Bài tập định lượng

Bài toán 23 ([An23], 13.a, p. 16). Lấy 4.2 g bột sắt cho tác dụng với 50 mL dung dịch H₂SO₄ 1M đến khi kết thúc phản ứng thu được V L khí H₂ bay ra ở đktc: (a) Cho biết chát nào còn dư sau phản ứng? (b) Tính V.

Bài toán 24 ([An23], 13.b, p. 16). Cho 29.4 g dung dịch H₂SO₄ 20% vào 100 g dung dịch BaCl₂ 5.2%. (a) Viết PTHH xảy ra \mathcal{E} tính khối lượng kết tủa tạo thành. (b) Tính nồng độ % của những chất có trong dung dịch.

Bài toán 25 ([An23], 14.a, p. 17). Hòa tan 1 lượng CuO cần 100 mL dung dịch HCl 1M. (a) Tính khối lượng CuO đã tham gia phản ứng. (b) Tính nồng độ mol của dung dịch sau phản ứng. Biết thể tích dung dịch thay đổi không đáng kể.

Bài toán 26 ([An23], 14.b, p. 17). Trộn c g bột Fe & b g bột S rồi nung nóng ở nhiệt độ cao (không có không khí). Hòa tan hỗn hợp sau phản ứng bằng dung dịch HCl dư thu được chất rắn X nặng 0.4 g & khí Y có tỷ khối so với H₂ bằng 9. Khí Y sực từ từ qua dung dịch Pb(NO₃)₂ thấy tạo thành 11.95 g kết tủa. (a) Tính b,c. (b) Tính hiệu suất phản ứng nung nóng bột Fe & bột S.

Bài toán 27 ([An23], 15., p. 18). Hỗn hợp X gồm 2 kim loại Mg, Fe. Dung dịch Y là dung dịch HCl a M. Thí nghiệm 1: Cho 10.8 g hỗn hợp X vào 2 L dung dịch Y có 4.48 L H₂ (đktc) bay ra. Thí nghiệm 2: Cho 10.8 g hỗn hợp X vào 3 L dung dịch Y có 5.6 L H₂ (đktc) bay ra. Tính a & tính khối lượng mỗi kim loại trong hỗn hợp X.

Bài toán 28 ([An23], 16., p. 19). Hòa tan hoàn toàn 4 g hỗn hợp gồm Fe & 1 kim loại hóa trị II vào dung dịch HCl thì thu được 2.24 L H₂ (đktc). Nếu chỉ dùng 2.4 g kim loại hóa trị II cho vào dung dịch HCl thì dùng không hết 500 mL dung dịch HCl 1M. Tìm tên kim loại hóa trị II.

Bài toán 29 ([An23], 17., p. 17). Trộn CuO với 1 oxide kim loại hóa trị II không đổi theo tỷ lệ số mol 1 : 2 được hỗn hợp A, cho luồng khí H_2 dư qua 2.4 g hỗn hợp A nung nóng đến phản ứng hoàn toàn được chất rắn B. Để hòa tan hết B cần 100 mL dung dịch HNO_3 1M chỉ thoát ra khí NO duy nhất. Phản ứng xảy ra theo phương trình: $3Cu + 8HNO_3 \longrightarrow 3Cu(NO_3)_2 + 2NO + 4H_2O$, $3M + 8HNO_3 \longrightarrow 3M(NO_3)_2 + 2NO + 4H_2O$. Xác định tên kim loại hóa trị II.

Bài toán 30 ([An23], 18., p. 21). 1 hỗn hợp X gồm Al, Mg, Cu có khối lượng là 5 g khi hòa tan trong dung dịch HCl dư thấy thoát ra 4.48 dm³ khí (đktc) & thu được dung dịch Y cùng chất rắn Z. Lọc & nung chất rắn Z trong không khí đến khối lượng không đổi cân nặng 1.375 g. Tính khối lượng mỗi kim loại.

3 Base

3.1 Qualitative Problem – Bài tập định tính

3.2 Quantitative Problem – Bài tập định lượng

Bài toán 31 ([An23], 19., p. 21). Cho 150 mL dung dịch NaOH 0.5M vào 150 mL dung dịch HCl 1M. (a) Viết PTHH. (b) Nếu cho giấy quỳ tím vào dung dịch sau phản ứng, thì màu của giấy quỳ thay đổi như thế nào? Vì sao? (c) Tính khối lượng muối tạo thành sau phản ứng.

Bài toán 32 ([An23], 20., p. 22). Cho m g NaOH nguyên chất tác dụng với dung dịch Cu(NO₃)₂ có dư, thu được 29.4 g kết tủa Cu(OH)₂. (a) Viết PTHH. (b) Tính m.

Bài toán 33 ([An23], 21.a, p. 22). Nếu có 20 g dung dịch sodium hydroxide 20% phải dùng hết bao nhiêu g dung dịch hydrochloric acid 25% để trung hòa.

Bài toán 34 ([An23], 21.b, p. 22). Hòa tan 12.4 g Na₂O vào 1 L nước ta được dung dịch X. Lấy 0.5 L dung dịch X cho tác dụng với V mL dung dịch Fe₂(SO₄)₃ 0.5M (vừa đủ) tạo thành 1 kết tủa & dung dịch Y. Tính V.

Bài toán 35 ([An23], 22., p. 23). Dung dịch X chứa 2.7 g CuCl₂ cho tác dụng với dung dịch Y chứa NaOH (lấy dư). Sau khi phản ứng kết thúc thu được kết tủa Z lọc lấy kết tủa Z đem nung đến khối lượng không đổi, thu được chất rắn T. (a) Viết PTHH. (b) Tính khối lượng kết tủa Z & chất rắn T.

Bài toán 36 ([An23], 23., p. 23). Cho 200 mL dung dịch HCl 0.2M. (a) Tính thể tích dung dịch NaOH 0.2M cần để trung hòa dung dịch acid trên. Tính nồng độ moi của dung dịch muối tạo thành. (b) Nếu cho dung dịch acid trên tác dụng với CaCO₃. Tính khối lượng CaCO₃ để phản ứng xảy ra vừa đủ & thể tích khí bay lên.

Bài toán 37 ([An23], 24.b, p. 24). Để trung hòa 25 mL dung dịch X cần dùng 30 mL dung dịch HCl 1M. Khi cho 25 mL dung dịch X tác dụng với 1 lượng dư Na₂CO₃ thấy tạo thành 1.97 g kết tủa. Tính nồng độ mol của NaOH, Ba(OH)₂ trong dung dịch X.

Bài toán 38 ([An23], 25., p. 25). Cho 0.594 g hỗn hợp Na, Ba hòa tan hoàn toàn vào nước thu được dung dịch A & khí B. Trung hòa dung dịch A cần 100 mL HCl. Cô cạn dung dịch sau phản ứng thu được 0.949 g muối. (a) Tính thể tích khí B (đktc), nồng độ mol của dung dịch HCl. (b) Tính khối lượng mỗi kim loại.

4 Salt – Muối

4.1 Qualitative Problem – Bài tập định tính

4.2 Quantitative Problem – Bài tập định lượng

4.2.1 Tính khối lương muối & thể tích khí CO₂

Bài toán 39 ([An23], 26., p. 27). Cho 8.25 g hỗn hợp bột kim loại Mg, Fe tác dụng hết với dung dịch HCl thấy thoát ra 5.6 L H₂ (đktc). Tính khối lượng muối tạo thành.

Bài toán 40 ([An23], 27., p. 27). Cho 1.84 g carbonate của 2 kim loại hóa trị II, tác dụng hết với dung dịch HCl thu được 0.672 L CO₂ & dung dịch X. Tính khối lượng muối trong dung dịch X.

Bài toán 41 ([An23], 28., p. 28). Cho 19.7 g muối carbonate của kim loại hóa trị II bằng dung dịch H₂SO₄ loãng dư thu được 23.3 g muối sulfate. Tính thể tích CO₂ & xác định CTPT của muối.

Bài toán 42 ([An23], 29., p. 28). Hòa tan 21.5 g hỗn hợp BaCl₂, CaCl₂ vào 250 mL H₂O để được dung dịch X. Thêm vào dung dịch X 200 mL dung dịch Na₂CO₃ 1M thấy tách ra 19.85 g kết tủa & còn nhận được 400 mL dung dịch Y. Tính nồng độ moi các chất trong dung dịch Y.

Bài toán 43 ([An23], 30., p. 29). Trong 1 L dung dịch hỗn hợp X gồm 0.2 mol Na₂CO₃ & 0.5 mol (NH₄)₂CO₃. Cho 86 g hỗn hợp BaCl₂, CaCl₂ vào dung dịch X. Sau khi phản ứng kết thúc, ta thu được 79.4 g kết tủa Y. Tính khối lượng các chất trong kết tủa Y.

Bài toán 44 ([An23], 31., p. 30). Cho 5.8 g muối carbonate MCO₃ của kim loại M tan hoàn toàn trong dung dịch H₂SO₄ loãng vừa đủ, thu được 1 chất khí & dung dịch X. Cô cạn dung dịch X thu được 7.6 g muối sulfate trung hòa, khan. Xác định CTHH của muối carbonate.

Bài toán 45 ([An23], 32., p. 30). Hòa tan hoàn toàn 14.2 g hỗn hợp A gồm MgCO₃ & muối carbonate của kim loại R vào acid HCl 7.3% vừa đủ, thu được dung dịch B & 3.36 L khí CO₂ (đktc). Nồng độ MgCl₂ trong dung dịch B bằng 6.028%. Xác định kim loại R.

Bài toán 46 ([An23], 33.a, p. 31). Có hỗn hợp gồm 2 muối NaCl, NaBr. Khi cho dung dịch AgNO₃ vừa đủ vào hỗn hợp trên người ta thu được lượng kết tủa bằng khối lượng AgNO₃ tham gia phản ứng. Tính % khối lượng mỗi chất trong hỗn hợp.

Bài toán 47 ([An23], 33.b, p. 31). Cho 2 cốc đựng dung dịch HCl đặt trên 2 đĩa cân A & B: cân ở trạng thái thăng bằng. Cho a g CaCO₃ vào cốc A & b g M₂CO₃ (M: kim loại kiềm) vào cốc B. Sau khi 2 muối đã tan hoàn toàn, cân trở lại vị trí thăng bằng. Thiết lập biểu thức tính nguyên tử khối của M theo a,b. Áp dụng cho a = 5 g, b = 4.8 g. Xác định kim loại M.

Bài toán 48 ([An23], 34., p. 32). Cho từ từ dung dịch chứa a mol HCl vào dung dịch chứa b mol Na₂CO₃ đồng thời khuấy đều, thu được $V \perp khi$ (ở đktc) & dung dịch X. Khi co dư nước vôi trong vào dung dịch X thấy có xuất hiện kết tủa. Tính biểu thức liên hệ giữa V với a,b.

Bài toán 49 ([An23], 35., p. 32). Cho 1.9 g hỗn hợp muối carbonate & hydrocarbonate (i.e., bicarbonate) của kim loại kiềm M tác dụng hết với dung dịch HCl (dư), sinh ra 0.448 L khí (đktc). Xác định kim loại M.

Bài toán 50 ([An23], 36., p. 33). Khi hòa tan hydroxide kim loại M(OH)₂ bằng 1 lượng vừa đủ dung dịch H₂SO₄ 20% thu được dung dịch muối trung hòa có nồng độ 27.21%. Xác định kim loại M.

4.2.2 Kim loại mạnh đẩy kim loại yếu ra khỏi dung dịch muối

Bài toán 51 ([An23], 37., p. 33). Nhúng 1 lá nhôm vào dung dịch CuSO₄. Sau phản ứng lấy lá nhôm ra thì thấy khối lượng dung dịch nhẹ đi 1.38 g. Tính khối lượng Al đã phản ứng.

Bài toán 52 ([An23], 38., p. 34). Nhúng 1 thanh graphite phủ kim loại A hóa trị II vào dung dịch CuSO₄ dư. Sau phản ứng thanh graphite giảm 0.04 g. Tiếp tục nhúng thanh graphite này vào dung dịch AgNO₃ dư, khi phản ứng kết thúc khối lượng thanh graphite tăng 6.08 g (so với khối lượng thanh graphite sau khi nhúng vào CuSO₄). Tìm tên kim loại A & khối lượng kim loại A đã phủ lên thanh graphite lúc đầu. Coi như toàn bô kim loại tao thành đều bám vào thanh graphite.

Bài toán 53 ([An23], 39., p. 35). Nhúng thanh kim loại Zn vào 1 dung dịch chứa hỗn hợp 3.2 g CuSO₄ & 6.24 g CdSO₄. Hỏi sau khi Cu, Cd bị đẩy hoàn toàn khỏi dung dịch thì khối lượng thanh Zn tăng hay giảm bao nhiêu?

Bài toán 54 ([An23], 40., p. 35). Cho 1 lá đồng có khối lượng 5 g vào 125 g dung dịch AgNO₃ 4%. Sau 1 thời gian, khi lấy lá đồng ra thì khối lượng AgNO₃ trong dung dịch giảm 17%. Xác định khối lượng kim loại Cu sau phản ứng.

Bài toán 55 ([An23], 41., p. 36). Cho m g hỗn hợp Zn, Fe vào lượng dư dung dịch CuSO₄. Sau khi kết thúc các phản ứng, lọc bỏ phần dung dịch thu được m g chất rắn. Tính thành phần % theo khối lượng của Zn trong hỗn hợp ban đầu.

Bài toán 56 ([An23], 42., p. 36). Cho 1 lượng bột Zn vào dung dịch X gồm FeCl₂, CuCl₂. Khối lượng chất rắn sau khi các phản ứng xảy ra hoàn toàn nhỏ hơn khối lượng bột Zn ban đầu là 0.5 g. Cô cạn phần dung dịch sau phản ứng thu được 13.6 g muối khan. Tính tổng khối lượng các muối trong X.

Bài toán 57 ([An23], 43., p. 36). Hòa tan hoàn toàn 13.8 g muối carbonate 1 kim loại kiềm R₂CO₃ trong 110 mL dung dịch HCl 2M. Sau khi phản ứng xảy ra hoàn toàn, ta thấy còn dư acid trong dung dịch thu được & thể tích khí thoát ra V₁ vượt quá 2016 mL (đktc). Xác định CTHH muối carbonate.

4.2.3 Dạng bài toán chứng minh acid còn dư hay hỗn hợp các chất còn dư

Tài liệu

[An23] Ngô Ngọc An. 350 Bài Tập Hóa Học Chọn Lọc & Nâng Cao Lớp 9. Tái bản lần thứ 13. Nhà Xuất Bản Giáo Dục, 2023, p. 183.